

СВОВОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерсі Сіті і закордоном:			
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОВОДА", Р. О. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

„ПОЛІТИКА ДОЦІЛЬНОСТІ“

Під час пресових конференцій, — одна з них у Вашингтоні з президентом Айтєнгером, а друга в Оттаві з британським прем'єром Черчилем — було багато мови на тему „мирного співжиття“ з Кремлем. Як Черчил, так і Айтєнгер, заявили, що таке „співжиття“ побажано. Черчил переконаний, що воно можливе і що є ознаки, ніби Кремль з такої самої думки. Однак Айтєнгер не вірить, щоб Москва змала до такого „співжиття“, бо цілі її поступування виявляють зовсім інше. Тому саме, поки говорять з Кремлем про „мирне співжиття“, треба мати докази, що він собі цього бажає, і то докази ділами, а не словами. Президент Айтєнгер дозволив пресовим представникам зачитувати в цій справі таку заяву: „Я не буду партнером договору, який робив би когось невільником“. Він теж заявив, що З'єднані Держави не підуть на ніяку угоду в справі Індокитаю, чи дейде, яка спирається на віддані народів під чуже панування проти їхньої волі. Черчил також заявив проти угоди, і навіть обурився на американських журналістів, що змалюють його „утраченою“ за його акцію в справі „мирного співжиття між Заходом і комуністичним світом“ та порівнюють британську політику в Азії, з британським мюнхенським угодами на користь Гітлера, а проти Чехословаччини. Про те саме говорив ще через радіо британський міністер закордонних справ Іден, заявляючи, що „співжиття з комуністичним світом треба вважати за крах розв'язку, ніж „взаємне знищення“.

Не менше цікаве, як зреагувала на ці заяви Айтєнгер та Черчил британська преса, що назалгал задоволення з Вашингтонської конференції. Отже вона підкреслює, що те, що говорив Черчил, є опінією не тільки уряду, але й англійського загалу, в тому числі й обидвох партій, консервативної й робітничої. До тієї загальної опії належить констатувати, що не тільки визнання червоного Китаю, але й — і то обов'язково — притягнення його до Об'єднаних Націй. При цьому стверджується, що втрачено американський вплив, який бачився в „Нью Йорк Таймсі“ (з 1 липня) лондонський кореспондент цього часопису. Те, що в спільній комунікаті, підписаній Айтєнгером та Черчилем, є про принципи, яких відмовляється приєднуватися британсько-американська політика, не викликало в Англії великого ентузіазму, головним чином в ліній колах. „Меншестер Гардієн“ з жалем підкреслює, що в той час, як проголошувалося цей комунікат, Конгресова комісія для закордонних справ заявляла, „за стримання військової допомоги країнам, які укладуть договір про непадіння з комуністичними країнами“. Це, пише цей ліберальний часопис, звернене виразно проти британської делегації, яка заявляла за того роду договори в Азії, де теж спротив проти „Східного Локарна“.

Висновок з розмов у Вашингтоні є, що в Англії такий, що, мовляв, Черчил говорив в імені британського уряду, а президент Айтєнгер тільки — в імені своєї власної особи, бо не має контролю ні в Конгресі, ні в своїй власній партії. Лондонський „Таймс“ квестіонує навіть і те, що сказано в комунікаті про допомогу народам до самоуправління, бо й це можна б вільно інтерпретувати. Тому треба пожити, пише „Таймс“, що з тої „приватної розмови між старими приятелями“ вийде, щоб можна було говорити про „спільний підхід до розв'язки окремих проблем“. Що воно так є, видно найкраще з британського відношення до питання допущення Пейпінгу до Об'єднаних Націй. Не зважаючи на американський сентимент, який є проти цього, лейбористи натискають усією силою на таке допущення і твердять, що не буде мрією в Азії, поки червоний Китай не буде в Об'єднаних Націях. Консерватисти з теж тої думки. Різниця тільки в тактиці: вони не хотіли б тим питанням надто дразнити Америку. Немає найменшого сумніву, що на таке становище впливає дуже багато і те, що Індія є складовою частиною Британського Комонвелту, а індійський прем'єр Неру є за допущення червоного Китаю до ООН, а — по візиту червонокитайського міністра закордонних справ Чу Ен-лая буде тепер ще сильніше це обстоювати.

Так виглядає британська „політика доцільності“, що не мусить приєднуватися певних принципів. Як бачимо, „молодий“ Америкі важко з нею погодитися.

Д-р К. Кисілевський

УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНО-ЗНАВСТВА ПРИ НТШ

У високі школах Америки немає відповідного місця для українознавства. Навіть коли воно буває предметом дослідження чи навчання, завжди поставлене на останньому місці серед загальношкільських і російських проблем, або зведено до примітивних довідок.

Тим часом сьогодні масою поважних причин, щоб вивести його з того низького положення та зробити справжнім предметом глибоких наукових досліджень в кругах нашої молоді, що гостро відчуває цю потребу, а далі й серед чужинців.

Здаємо собі справу з того сумного явища, що 700 студентів-українців, які вчаться в різних університетах і коледжах Америки, не мають змоги продовжувати започатковане в гімназії українознавство; що за ними прийдє черга і на таких, які, поза початковими відомостями з української мови та історії, не будуть знати нічого більше про Рідний Край, ба навіть не зможуть собі його уявити.

Загроза цього явища, а далі й потреба заповнити основні й систематичні нашіх американських приятелів з українськими проблемами спонукали професорів, згуртованих в Науковому Товаристві ім. Шевченка в ЗДА, взяти ініціативу в організації установи, що має за мету поставити укр. українознавство на високий рівень. Щоб його підкреслити, названо цю установу Університетом Українознавства.

Після довгої й основної підготовки вироблено, обговорено і схвалено проект статуту, що став опісля предметом спільної наради Виділів: На-

укового Товариства ім. Шевченка в ЗДА, Асоціації Професорів УВУ, Союзу Українських Студентів Америки й молодих науковців. (5 червня 1954 р.). НТШ зобов'язався провести організацію професорського збору, подбати про технічні справи, зв'язатися з американськими науковими установами, надати новій установі високих навчальних, дослідних і виховних якостей. Союз Українського Студентства Америки обіцяв попрацювати над поширенням ідей УУ та придбати постійну аудиторію.

Статут УУ передбачає такі факультети: 1) мовно-літературний, 2) історико-філософський, 3) мистецький, 4) економічний — при однічній. Предметами викладів будуть: українська мова, література, історія, філософія, право, журналістика, мистецтво, суспільна економіка, природа, географія. Кожен семестр триватиме чотири місяці; виклади і вправи будуть відбуватися три рази на тиждень у вечірні години. Студенти (звичайні, після закінчення середньої школи; надзвичайні, що зможуть доповнити середньошкільні студії на матурі в Нью-Йорку, без обмеження віку) мають право вибору предметів навіть з різних факультетів. Після семестрів будуть колекції, після восьмого семестру магістерський іспит. Місцем постійної осідку є Дім Української Культури в Нью-Йорку. Врешті передбачено створення філіялів УУ в головних містах українського поселення.

Університет Українознавства почне працювати з початком жовтня 1954.

П. А.

Проблема озброєння Німеччини в Британії

(Від нашого кореспондента)

Справа озброєння Західної Німеччини — це одна з проблем, які розділяють громадян Британії, незалежно від партійної, релігійної, класової чи іншої приналежності і без зв'язку з їх культурним рівнем. Давати чи не давати німцям у руки зброю, як союзникам західних демократій проти загрози зі Сходу, — це питання вирішує кожний громадянин Британії на свою совість. Бо кожний може навести безліч доказів і за і проти озброєння Німеччини.

Аргументи проти — переважно чуттєві: це стоїть руйнувати домів у Лондоні та в містах, які розвалили німецькі бомби за другої світової війни. Це матері, жінки та діти оплакують тих, що полягли в боях з німцями, ариями на фронтах у різних частинах світу.

Англії слідкувати за настроями в Німеччині. Кожне слово, сказане або надруковане відповідальними за Гіт-

лерову політику німцями, на острові залишається і звужується. Той факт, що книга генерала панцерних дивізій Гудеряна та маршала Рундштедта, в яких знову піднімається легенда „непереможності“ Німеччини, мають успіх поміж німецькими читачами, глибоко турбує громадську думку в Британії. Книга фон Саломона, „Кричати чужого“ прихильника Адольфа Гітлера — „Мой відповідь“ — перекладена на англійську мову і викликала загальний осуд: аджеж прусак фон Саломон, людина культурна, показав свою політичну некультурність, намагаючись доказувати, що влада Гітлера була „демократичною“... В Британії демократія — це проблема недискусійна, демократичні закони і звичай тої унійшли „в кров“ громадян. Тому софістичні німецькі реакціонери, що має, на жаль, успіх у Німеччині, англіїці сприй-

мають як відродження гітлеризму.

Переді мною лежить брошура під назвою „В обороні Європи“. Цю брошуру на 16 сторінок видав Центральний Комітет Британської Партії Праці, членом Центрального Комітету якої є просл. Беаван, рішучий противник озброєння Німеччини. Також бувши міністер соціалістичного уряду, визначний економіст Доллен, с проти озброєння Німеччини, бо боїться, що німці почнуть знову свій „натиск на Схід“, щоб прилучити території за Одою і Нісею. Але меншість у демократичних партіях підлягає більшості. Тому цей документ висловлює офіційне становище Партії Праці до проблеми німецького озброєння. Брошура видана для масового поширення.

В передмові сказано: „Ми шануємо здоровий розум британського народу. Ми віримо в це, кажучи народів, що Партія Праці буде робити, коли прийде до влади“.

Недавні вибори до провінційних рад показали велике пересунення сил на користь Партії Праці. Тому цей документ є свого роду спробою цієї партії подати свій погляд на основну політичну проблему сучасності і підготувати виборців до парламенту до рішення справи озброєння Німеччини.

Аргументи Партії Праці за озброєння Німеччини такі: Легко кричати, що, коли німцям дади зброю, то вони знов почнуть війну. Але Східна Німеччина вже озброєна! Вона має 100,000 військ, 600 танків, летунство і т. д. Брошура зазначає, що озброєння Німеччини має відбуватися в системі Європейської Оборонної Організації, і що „зроблено всілякі заходи, щоб уцяти Західної Німеччини в обороні не стала небезпечною“.

Небезпека зі Сходу: Москва, — пишеться в брошурі, — має 4 мільйони регулярних військ. Разом з армією сателітів це становить 7,750 тисяч постійного війська, що підлягає Москві. Комітет Партії Праці стверджує, що пропаганда про „миролюбність“ Москви — безпідставна: Росія протягом останніх 15 років придбала понад 180 тисяч квадратних миль і ще 18 мільйонів людності. (Автори книжечки помилують коло 100 мільйонів сателітів, що стоять під наказами Москви).

Провід Партії Праці проти нейтральності Німеччини. Така Німеччина, як незалежна країна, могла б мати власну армію і стати суддею в Європі. Навпаки, Німеччина, як член Європейської Оборонної Організації, була б спільницею інших народів, загрозованих московською агресією.

Цей документ стверджує, що уряд Партії Праці вже у вересні 1951 року прийняв план участі Німеччини в Європейській Оборонній Організації. Партія Праці схвалює цей план.

На аргументи противників озброєння Німеччини, які боїться відродження німецького націоналізму, небезпечно для Європи, Партія Праці відповідає, що треба допомогти силам демократії в Німеччині зміцнитися. Право народу на незалежність належить до демократичних прав:

„Чи ми мали б простигнути свої руки до німецької демократії, чи топтати її ногами? Певно, відповіди мусять бути та, що ми готові подати взаємно руки і стояти разом в обороні Європи“.

Справа озброєння Німеччини не байдужа і для українців. Нема сумніву: озброєння Німеччини, навіть в Європейській Оборонній Організації, стане згодом силою, з якою будуть великодержави члени. Не знати, чи не погордиться великодержави планів на „ревізію кордонів“: щоб Польща одержала назад „східні креси“, взаємину за територію на схід від лінії Одра і Нісеа. Німці на це пішли б радо, та є й між поляками немало таких, що цієї плян приймуть. Тоді мир між Польщею і Німеччиною був би куплений коштом України і Білої Руси. Ця небезпека існує, але у нас про це мало думають.

Віденський кореспондент німецького часопису „Донау Курір“, д-р Роланд Нішце, подас в згаданому часописі свої враження з побуту в столиці сьогоденної „демократичної“ Мюнхені. В цьому відомленні читасмо: „Чужинці з Заходу, який прийде до Будапешту, стас гірше. Не звичайної тюрми, але тієї, яку створив режим, щоб в цій спосіб не допустити до контакту з населенням. Мадярські готелі є власністю держави. Для місцевого населення готелі не існують, а хто хоче подорожувати, шукає місця в знайомих. Найкращі державні готелі зарезервовані виключно для чужинців з Заходу. В цих готелях живе чужинець серед дешевої та мало переконливої елеганції, за що мусить платити американські ціни. Вчора жив це Будапешт шумом Конгресу Компартії, а сьогодні дрімас в буденщині та апатії. За вишком голосників, які горляють з усіх угод і до яких населення так привикло, як медляк до млявих лотків“.

Втомлено та апатично снують мешканці цього, колись такого життєрадісного міста. Держава має тут монополі на все, то чому ж не мати й на байдужість та апатію? Дивно виглядають вулиці без особових авт. Тільки тут і там проїждуть „грузовики“. Коли й появляється якийсь особове авто, то налево військове, або совєтське і, як правило, з позначками військовими. Ще багато будинків світять розвалинами з останньої війни. Мешканці подивляються так, як в Німеччині в перших роках після війни. Але найбільше видно на вулицях людей у військовій однострою.

Поява кожного чужинця з візиту світу викликає неопановану сенсацію. Вілі чужинців авто збираються цілі юрби цікавих.

Якщо до міністерства закордонних справ і представників у відділі преси. Всі авчівали, але тримаються з повною резервою. Для моєї подяки по місті дістаю до диспозиції авто і службовців міністерства для „інформативу“. Дістаю також запрошен-

журні, як запити, але, призначаю, слухали їх... зі співчуттям, зі зрозумінням, особливо, коли сказав, як мій народ живе в тих хатах... Якщо „мішанина рас“ на Гаваях створила настільки доброго співжиття, то це є гарною, коли не виключено, заслугою школи, спільної для всіх рас. Бо ж всі ці народи мешкають, практично кажучи, в більш-менш окремих кварталах, громадах, а вже діти в школах мають спільну громаду, де перебувають більшу частину дня. Не примусова асиміляція шляхом наказів, утисків, негування інших національностей, створення „категорії громадянського борту“... Варто запитати, що перша прилюдна школа з англійською викладавкою мовою заведена чинно по першій світової війни — в 1920 р. За останніх 20 років шкільництво на Гаваях зробило надзвичайний поступ — не лише щодо кількості шкіл. Доконалися внутрішній перебудова шкільництва: запанували демократичні ідеї... школи стали пораз сильніше зв'язаними з життям і діяльністю спільноти. Стали шко-

лами „для всіх дітей“, де вистворювався спільний для всіх світогляд.

Не менш важливим середником „змішування рас“ є мішани подружжя. В 1951 р. 31% дівчат вишили заміж за представників „іншої національності“. Найбільше одружуються з чужинцями гаваями — 80%; за ними йдуть: корейки — 67%; порторікани — 61%; китайки — 39%; й філіппінці — 33%. Найбільш „відторікани“ виявляють японки — 19% і дівчата кавказької раси — лише 14% одружуються з представниками інших національностей.

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — до свободи!

А. Красний

Нова книга про Україну

Масо тут на увазі книгу проф. В. Січинського під назвою: „Україна в коментарях і описах чужоземних авторів“. Як відомо, що працю видав Український Конгресовий Комітет на кошти Народного Фонду, з метою інформації чужинців про Україну, її народ та українську справу. Ця праця особливо надійшла для інформуваних чужинців, бо мова в ній ведеться в імені не українського автора, але виключно в імені чужинців.

Проф. В. Січинський ще під час його перебування в Європі, в 1920-х роках, прийшла щаслива думка: використувати європейські бібліотеки, відшукати в чужинській літературі ті всі відомості, які є в ній про Україну. Зна-

єдком притаманної проф. В. Січинському пильності й працьовитості, ця ідея дала несподівано „добрі наслідки“.

Так з'явилася відома книжка українською мовою під назвою „Чужинці про Україну“, що витримала п'ять видань. Спеціальна її вага для чужинців та й для нас, українців, у тому, що про Україну і про наш народ говорять в ній люди, переважно об'єктивні люди. Це були представники різних націй (в книжці подано дев'ятьдесят чужинців), що в різних часах побували на Україні чи подорожували по ній, як дипломати, політики, учені, подорожники, купці і т. д.

Однак, з переходом до Америки, проф. В. Січинський рішив „поширити свою працю і використати для неї також американські бібліотеки. Тут знайшов він багатий матеріал, фідком невідомий у Європі.

Так постає нова книжка, вже англійською мовою, яку використав Український Конгресовий Комітет для своєї політичної й інформаційної праці.

Книжку проф. В. Січинського видано в кількості 5000 примірників, при чому уважено значну частину їх ужити виключно для цілей інформаційних. З того певну кількість передано Секретаріату Панамеріканської Конференції, що має обслуговувати країни поза З'єднаними Державами Америки, маючи силуючи книжку відповідним установам та особам.

Частину цієї програми вже виконали, — книжку розіслано і тепер, зокрема, Секретаріат Панамеріканської Конференції дістає листи і подани від різних установ та осіб.

Ці листи, — це, так би мовити, лише „перша стадія“, — акт вичислення і повідомлення, що книжку одержано. Рецензії чи „відгуки „по суті“ прийдуть, очевидно, пізніше.

Всі ж має велике значення факт, що наша книжка про Україну вже опинилася в руках відповідних людей і на ній звернуто увагу.

Листи-подяки надходять щоденно. Для прикладу, наведемо лише деякі. Так, надіслали листи нижчеподані особи та установи: міністри закордонних справ (Англія, Канада), члени Об'єднаних Націй (Америка, Австрія, Індонезія, Філіппіни), послі чужих парламентів (Англія, Канада), бібліотеки майже 20 університетів, між ними університетів Оксфорд, Кембридж, Брюссель, Париж, Берлін, а також державні бібліотеки (Національна Бібліотека в Парижі, Королівська Бібліотека в Лондоні, Королівська — Бібліотека в Брюсселі) та ін.

Однак, поза подяками й ствердженнями про одержання книжки, надходять уже (Закінчення на стор. 3-й)

Я бачу, що в ній вписуються всі ці відвідувачі Будапешту. Тут вписались англійські колуни, французькі „приятелі миру“ та ще хтось арабським письмом. Переглядаю книжку далі і знаходжу таке речення: „Дякую мадарському народові за його гостинність“. В цьому локалі я переконався у високому життєвому рівні мадарських трудящих“. Підпис: д-р Йоганнес Дікман, президент східно-німецької народної палати.

Нестор

„Я бачу, що в ній вписуються всі ці відвідувачі Будапешту. Тут вписались англійські колуни, французькі „приятелі миру“ та ще хтось арабським письмом. Переглядаю книжку далі і знаходжу таке речення: „Дякую мадарському народові за його гостинність“. В цьому локалі я переконався у високому життєвому рівні мадарських трудящих“. Підпис: д-р Йоганнес Дікман, президент східно-німецької народної палати.

Нестор

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — до свободи!

АВСТРАЛІЙСЬКІ ЛИСТИ

III. Гаваї

(5)

Тим часом цукровий промисел вишукє нові джерела імміграції. Починаючи з 1907 р., спроваджують філіппінців, головню з острова Люшон. Імігрувало їх до Гаваїв до 120,000, з того числа половина залишилася на постійно, 15% виемігрувало до Каліфорнії, а решта вернулася додому. Спровадили в меншій кількості порторікани, яких у 1948 р. нараховувалося кругло 10,000.

Це найбільшні джерела людської сили, що напливали до Гаваїв, — але було багато менших джерел.

У 1890 р. нпр., вислоно спеціальну місію до Норвегії, що зоохотила коло 600 імігрантів з родинами. Але цей гоєсід закінчився невдало. В сьвітій пресі піднявся крик про те, що на Гаваях невідповідні умовини життя для імігрантів, що вони марні, і ціх часом, що ці імігранти

були щасливі, що втекли від деспотизму й нужди царського режиму“, і вони „просили завести їх до Гаваїв“.

Між ними було „два агітатори, які розповсюджували соціалістичну й анархістичну літературу російською мовою“. Кілька місяців пізніше прибув новий транспорт — 250 осіб. Був великий клопіт з перекладачами, бо на цілі Гаваї було лише двоє людей, що вміли говорити по-російськи й по-англійськи. Цей транспорт мав величезні труднощі: появилися епідемічні хвороби, багато людей забрали до карантану, і це викликало незадоволення, а до того ж пішли погослови, що планатори не дотримують обіцянок щодо умов праці. Люди відмовлялися йти до роботи. З часом все трохи заспокоїлося, і частина пішла працювати в лісі, а частина — навантажувати товари в порті.

Нова група „росіян“ — 1760 осіб — прибула також в 1910 р., але спроваджували імігрантів з Європи вимагало великих вийатків і Іміграційний Уряд звернувся знову до вищих виказаних джерел — Філіппін і Порто-Ріко.

Як же виглядає той „коліт, де змішуються раси“, тепер?

Нехай числа самі за себе говорять! В 1952 році на Гаваях мешкало: японців 188,872, або 40,6%; народів кавказької раси — 68,600 — 14,7%; філіппінців — 62,777 — 13,5%; китайців — 32,052 — 6,9%; „інших“ — 21,423 — 4,6% (в тому числі: порторіканив понад 10,000, корейців — коло 7,000). Антхотин-гавайців залишилося 91,601 — 19,7%, враховуючи й „частинно-гавайців“ (мішанин). Дані за 1948 рік подають, що „чистих гавайців“ тоді мешкало 10,650, а „частинно-гавайців“ — 70,110.

Отже вислідок „цукрової революції“ колишні господарі стали „національно меншиною“, а Гаваї — „котлом, де змішуються раси“. Слід зауважити, що хоч „кавказька раса“ становить, як бачимо, поважну частину населення, але, за винятком португальців, переважаючи більшість представників цієї раси прийшла в наслідок другої світової війни, коли Гаваї перетворилися на найбільшу військову, морську й

ПРАЦЯ

HELP WANTED MALE

"WOOD FINISHERS"
досвідчені в байбоні
і сиринкуванні.
Стала праця
в модерній фабриці.
Тел.
ORANGE 2-9100
(N.J.)

EXPERIENCED MALE BARBER
vicinity Philadelphia-Chester.
Apply
Mr. JOHN,
200 S. Springfield Rd.,
Clifton Heights, Pa.
or call MA 6-7645

HELP WANTED-COUPLE

ПОДРУЖЖЯ

СЕРЕДНІЙ ВІК

Спання на місці, велика приватна кімната, Т.В. і лавічка. Зараді домом, варення, модерні електричні прилади. Зараді землі. Handyman, дозвіл їзди. \$75 тижнево. Знання англ. мови. Письмо:
Box 14, Room 830,
11 W. 42, N.Y.C.

ПРАЦЯ

HELP WANTED-FEMALE

ДОГЛЯДАЧКИ ХВОРИХ

Рестор. загальн. персонал. Чужоземні змінні. 5 дн. в тиж. Чужоземні змінні. Присм. Westchester громада. Тел. або писм. Director of Nursing Service White Plains Hospital, White Plains, N. Y. Phone White Plains 9-4500

BEAUTY OPERATOR

Досвідчена у всіх ділянках свого фаху. Повний або частинний час праці. Добра платня. Присм. умовних праці.
Celeste's Beauty Shop
182 Ashburton Ave., Yonkers, N.Y.
Phone Yonkers 8-3510

МАШИНІСТКА

Знання кінного доводу. Гуманітарна праця. Добра платня. Присм. умовних праці. Голоситись:
THE SLAG COMPANY
1106 Grand Street, Brooklyn, N.Y.
Phone Brooklyn 8-3644

РЕЕСТРОВАНІ

ДОГЛЯДАЧКИ ХВОРИХ

Емерити, місцеві, до першого домого добору. Тел. або писм.
Mr. SMITH, Pelham 8-2700

DO SHOULDER PADS

До шиття "SHOULDER PADS" на машині згідно з "jumping". Юніонська фабрика. 37 1/2 год. тижнево. Стала праця, добра зарплата від шиття плюс процент за вироблені години. Згл. від 8:30 до 9:30 р. 12-13:30 полон. Elizabeth Shoulder Pad Co. 260 W. 39 St., 16-й поверх New York City Tel. WI 7-9414

FINGERWAVES

Досвідчена у всіх ділянках свого фаху. Присм. умовних праці. Салон — air conditioned. Голоситись:
Terry's Modern Beauty Salon
59 Bay Ridge Ave., Brooklyn Phone SH 5-3359

ГОСПОДИНЯ

Здібна. Спання на місці у власній кімнаті. 3 дорослі особи. 1-род. дом. Легке прання. Присм. дом. атмосфера. Мусити мати нові рекомендації. Тел. або писм.
Tele. President 4-1589

ДОМАШНІ РОБИТНИЦІ

Загальна дом. праця. До такої ж праці поміч. Спання на місці у власній кімнаті. Дорослі члени родини. Добра платня, приємна домашня атмосфера. Тел. або писм.
New Rochelle 2-0599

ДОМАШНІ РОБИТНИЦІ

Мала родина. Добра платня. Без варення. Всі електрик. прилади. Присм. домашня атмосфера. Тел. або писм.
Тел. IN 3-4145
або по 6-й Р.М.
Тел. Great Neck 2-1352

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повідомляємо, що ціна оголошення величина 1 ліча через 1 колонку виноситься \$1.40. Присм. належності (відповідно до величини оголошення) пересилати разом з текстом.
Адміністрація "Свободи".

САЛЬОН КРАСИ

"МАРИКА"
Щоденні години:
від 9. рано до 8. вечір.
318 EAST 6th ST.
(Bet. 1st & 2nd Ave.)
NEW YORK 3, N. Y.
Telephone:
GRamercy 5-7244

"МІЗАР"

Випробування середніх проти ревматизму 8 перестуд. Допомагає при болях в руках, ногах і в крижах. Всі ці версії зникають після вжиття "МІЗАР". Великий слов. коштує \$7.00. Належність посилає разом з замовленням на адресу:
JOSEPH SOROKOWSKI
900 N. Taylor Ave., Oak Park, Ill.
Tel.: Village 8-3111

НАВІБІЛЬШИЙ ВИБІР ТОВАРІВ НА ЛІТО

DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY
(1st 8 вул., між 2-3 Евено.)

має на складі великий вибір нових соломинок та імпортних капелюхів від \$1.94 та більше. Преподуємо, що у нашому відділі МУЖЕБСЬКОЇ ГАЛІН-ТЕРІ першої якості правдиві лавні сорочки з короткими рукавами, знамениті "jaysen" від \$1.29 вгору. Всі сорочки гарантовані в пранні. У великому виборі також: дощовики, парасолі, краватки, шарпетки, паски, купелі одягу і т.д.

Присм. згадати і переконались про високу якість матеріалу та низьку фабричну ціну. — Говоримо по-українськи.

Слухайте наші оголошення по радіо-програми п. Меланка кожної неділі між 7-8 год. рано на хвилі 1480, (станція WHOM).

Отворено щоденно до 8:30 веч., в п'ятницю і суботи до 10:00.

DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE (1st 8 вул. Bet. 2-3 Ave.) NEW YORK, N. Y.

Вибивці вагався. Саме в цю хвилину Тарзан відкрив очі.

Відчувши небезпеку, він миттю скопився і кинувся на вбивця.

Коли обидва чоловіки впали на підлогу, Волтор і Геммон скочили з діжок. — Світ, Геммон! — закричав Волтор. — Давай світла! Тарзан зловив нападника!

Тарзан, ч. 3302. Сутинка в темноті.

AS THE TWO MEN CRASHED TO THE FLOOR, VOLTHAR AND GEMMON SPRANG FROM THEIR BEDS. "LIGHTS, GEMMON!" VOLTHAR CRIED. "GET LIGHTS! TARZAN HAS TAKEN AN INTRUDER!"

Вибивці вагався. Саме в цю хвилину Тарзан відкрив очі.

Відчувши небезпеку, він миттю скопився і кинувся на вбивця.

Коли обидва чоловіки впали на підлогу, Волтор і Геммон скочили з діжок. — Світ, Геммон! — закричав Волтор. — Давай світла! Тарзан зловив нападника!

Тарзан, ч. 3302. Сутинка в темноті.

AS THE TWO MEN CRASHED TO THE FLOOR, VOLTHAR AND GEMMON SPRANG FROM THEIR BEDS. "LIGHTS, GEMMON!" VOLTHAR CRIED. "GET LIGHTS! TARZAN HAS TAKEN AN INTRUDER!"

Вибивці вагався. Саме в цю хвилину Тарзан відкрив очі.

Відчувши небезпеку, він миттю скопився і кинувся на вбивця.

Коли обидва чоловіки впали на підлогу, Волтор і Геммон скочили з діжок. — Світ, Геммон! — закричав Волтор. — Давай світла! Тарзан зловив нападника!

Тарзан, ч. 3302. Сутинка в темноті.

МАЙСТРИ ВІДМОВОК

Нижче передруковуємо з малими скороченнями фейлетон з московської "Правди" з 22 червня ч. р. Його автор О. Подзиса в цьому фейлетоні висмієє тих московських фахівців, які, влаштувавшись на добрих посадах, отримують іхати на Україну, куди вислає іх московський уряд, як "мужами довір'я" контролює всі найважливіші галузі української промисловості. А ти часом українську мову не чуєш до Казахстану, "освоювати" облоги та цілини землі.

Те, що Дніпро чудовий при тихій погоді — істина всім відома. Це від давніх часів запам'ятали не тільки російські письменники та поети. Деякі московські фахівці, що керували здалеку металургійною промисловістю півдня України, вносили поправки до цього класичного визначення Дніпрових красот. Вони вважали, що Дніпро чудовий не просто при тихій погоді, а тільки при тихій літній погоді.

Саме об цій порі у працівників Міністерства чорної металургії СССР звичайно прокидався потіг до особистого споглядання, як топлять чай у і сталі в Україні. Потім зароджувався саме в той момент, як появлялися на Озерному ринку перші сунці і ч. черешні, значно зростає у розпал купального сезону, але найвища фаза його розвитку припадала на період, коли дозрівали кавуни, сливки, дині та абрикоси. Після перших приморозків число відвідів на Придніпров'я різко спадало до нуля.

Як же втішалися дніпропетровці, недавно з радістю зустріли московців, які добровільно приїхали на сталу працю в недавно організованому тут Міністерстві чорної металургії УССР!

Зустріли московців надзвичайно, алаштували чудово. Ми вважали за обов'язок ввічливості скласти візити новосельцям. При святочному столі виголомлено перший тост за ентузіастів патріотичного почину.

Багато прекрасних інженерів, чудесних майстрів металу було тут, однак, ми завважили на святі і порожні місця.

Командири південної металургії, що сиділи тут, очевидно, поділяючи наш неспокій, оглядалися на всі боки, як голубівський Тарас Бульба, коли, приїхавши на Січ, розпитував він про старих друзів-козаків: "А що Касян? Що Бородавка? Що Колопер?"

Не було серед присутніх багатьох товаришів, дуже ї дуже потрібних у новому міністерстві.

Де ж вони? Що стало їм на перешкоди зайняти почесні місця при святковому столі новосельців?

Прийшлися, покинувши новоселів, поспішити назад до Москви і зразу ж піти на площу Ногіна, до Міністерства чорної металургії СССР

В установі було велелюдно, як завжди. А втім, коли ми розпитали старожильців, вияснилося, що пошесть захворувань якийсь час так давалася званим. Гребні цієї хвилі піднісся особливо високо на самому початку реорганізації. Сумний образ являло тоді собою міністерство. Декто

О. Подзиса
Дніпропетровське-Москва

ЯКЩО ВИ ЗДЕСНЕРОВАНИ СИМПТОМАМИ АСТМАТИЧНОГО КАЗИ ЛЕМИ ЧИ БРОНХІАЛЬНИМ ЗАПАЛЕННЯМ, ТО НЕ ПРОПУСТИТЕ НАГОДИ ЦЕ ПРОЧИТАТИ

Ось великі новини для терплячих у звідомленнях про майже чудесну поправку на такі симптоми: важкий відділ, почуття дуплення, спазматичний кашель під час задержки флегми, задишання та інші терміни, що відносять до астматичного запалення та бронхіального запалення. Цей чудесний лік, знаменитий PERNY, творить чудеса як відкашлювальний засіб в цій ситуації. Одна доза, як відомо, привносить полегшення. Тепер цей лік доступний читачам цієї газети, які можуть одержати лік, вилікуючи звичайно цей лих з допомогою OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 38, Box 762, Peckskill, N. Y. Не треба висилати грошей. Вистарчить вислати друком доклади Вам ім'я і адресу на зворотній стороні конверта. Заплатити поштарені \$3 і коштів пересилки COD, по одержанні фляшечки. Коли Вам стане легше від поганих симптомів, Ви признаєте, що це є найкращий видаток, який Ви колинебудь зробили.

Im'я _____
Адреса _____
Місто _____

Im'я _____
Адреса _____
Місто _____

Im'я _____
Адреса _____
Місто _____

Im'я _____
Адреса _____
Місто _____

Im'я _____
Адреса _____
Місто _____

Im'я _____
Адреса _____
Місто _____

Im'я _____
Адреса _____
Місто _____

Im'я _____
Адреса _____
Місто _____

Im'я _____
Адреса _____
Місто _____

Im'я _____
Адреса _____
Місто _____

Im'я _____
Адреса _____
Місто _____

Im'я _____
Адреса _____
Місто _____

Im'я _____
Адреса _____
Місто _____

Im'я _____
Адреса _____
Місто _____

Im'я _____
Адреса _____
Місто _____

Im'я _____
Адреса _____
Місто _____

Im'я _____
Адреса _____
Місто _____

Im'я _____
Адреса _____
Місто _____

Im'я _____
Адреса _____
Місто _____

Im'я _____
Адреса _____
Місто _____

„Гулаївщина” — історичний недопиток

Мюнхен (власна кор.) — який усім своїм змістом діяльності переслідує одну мету: захист своїх імперських інтересів, скерованих на відновлення до державної незалежності між народами колишнього СССР. Пропонуваний демократизм після можливого повалення більшовицької влади, „самовизначення аж до відділення” народів є гаслами, за якими ці організації приховують своє справжнє обличчя. Складена керівною рускою групою КІАВ'у відомо „До воли Росії” — „яскравий тому доказ”. „КІАВ” став організацією, в якій беруться до уваги інтереси самих руских єдинонеділних елементів...

На закінчення „Постанов” сказано, що „Виконком УВР ухвалив: вийти зі складу КІАВ'у”.

Згадувана вже передовка стаття „Назад до Форстенфельдбруку” наголосила увагу своїх читачів на листі колишнього федераліста І. К. Доценка до Мельгунова, солідаризуючись із його висловлюваннями: „Я, особисто, бувши федералістом протягом багатьох років, — розриваю з ідеєю федерації — неперерішність назавжди і стаю до боротьби за соборну, вільну й незалежну Українську Народну Республіку, яка сьогодні це хоча й совєтська, проте вже є членом ОН.”

Ще зарано робити припущення з приводу розвитку далішніх подій чи можливої еволюції цієї групи вік справжнього самостійницького фронту. Подасмо ці факти як підтвердження слушності постави і здійснення гасла єдиного національного фронту проти всяких затії мексиканських чинників у ЗДА. Це найліпший доказ того, що наші спільні зусилля, в тому числі зусилля УКК в ЗДА заслуговують на широку й жертовну підтримку українського патріотичного громадянства.

ПЕРТ АМВОН, Н. ДЖ. — Т-во Зап. Січ, відділ 155, повідомляє всіх членів, що піврічні збори відбулися в п'ятницю, 9. липня, о год. 7. веч. Присутність членів зборів прийняти вислукувати звіту з піврічної діяльності. Прийнято доповідь членів, гасло не перетягати з залоговими і не наражуватися на суспенду. — І. Вудяк, предс.; І. Майкар, кас.; М. Чумер, секр.

САВТ ДІФІЛД, МАСС. — Піврічні збори Т-ва Галицька Січ, відділ 207, відбулися 11. липня в залі 207, в укр. залі 11:30, зарп. по С. В. Бокі. Будуть важні справи до полати. Присутність всіх членів прийняти і вирішити свої вкладки. Буде звіт урядників за 6 місяців і контр. комісії. І. Кудиль, предс.; І. Кудиль, кас.; І. Кудиль, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Т-во ім. І. Франка, відділ 384, повідомляє, що піврічні збори відбулися в п'ятницю, 11. липня, о год. 1:30 полон. в залі У. Н. Дому. 2235 W. 14th St. Присутність всіх членів прийняти і вирішити свої вкладки. Буде звіт урядників за 6 місяців і контр. комісії. І. Кудиль, предс.; І. Кудиль, кас.; І. Кудиль, секр.

МОНЕССЕН, ПА. — Бр. св. ап. Петра і Павла, відділ 338, повідомляє, що піврічні збори відбулися в п'ятницю, 11. липня, о год. 1:30 полон. в укр. залі 11:30, зарп. по С. В. Бокі. Будуть важні справи до полати. Присутність всіх членів прийняти і вирішити свої вкладки. Буде звіт урядників за 6 місяців і контр. комісії. І. Кудиль, предс.; І. Кудиль, кас.; І. Кудиль, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Бр. св. ап. Петра і Павла, відділ 384, повідомляє, що піврічні збори відбулися в п'ятницю, 11. липня, о год. 1:30 полон. в залі У. Н. Дому. 2235 W. 14th St. Присутність всіх членів прийняти і вирішити свої вкладки. Буде звіт урядників за 6 місяців і контр. комісії. І. Кудиль, предс.; І. Кудиль, кас.; І. Кудиль, секр.

МОНЕССЕН, ПА. — Бр. св. ап. Петра і Павла, відділ 338, повідомляє, що піврічні збори відбулися в п'ятницю, 11. липня, о год. 1:30 полон. в укр. залі 11:30, зарп. по С. В. Бокі. Будуть важні справи до полати. Присутність всіх членів прийняти і вирішити свої вкладки. Буде звіт урядників за 6 місяців і контр. комісії. І. Кудиль, предс.; І. Кудиль, кас.; І. Кудиль, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Бр. св. ап. Петра і Павла, відділ 384, повідомляє, що піврічні збори відбулися в п'ятницю, 11. липня, о год. 1:30 полон. в залі У. Н. Дому. 2235 W. 14th St. Присутність всіх членів прийняти і вирішити свої вкладки. Буде звіт урядників за 6 місяців і контр. комісії. І. Кудиль, предс.; І. Кудиль, кас.; І. Кудиль, секр.

МОНЕССЕН, ПА. — Бр. св. ап. Петра і Павла, відділ 338, повідомляє, що піврічні збори відбулися в п'ятницю, 11. липня, о год. 1:30 полон. в укр. залі 11:30, зарп. по С. В. Бокі. Будуть важні справи до полати. Присутність всіх членів прийняти і вирішити свої вкладки. Буде звіт урядників за 6 місяців і контр. комісії. І. Кудиль, предс.; І. Кудиль, кас.; І. Кудиль, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Бр. св. ап. Петра і Павла, відділ 384, повідомляє, що піврічні збори відбулися в п'ятницю, 11. липня, о год. 1:30 полон. в залі У. Н. Дому. 2235 W. 14th St. Присутність всіх членів прийняти і вирішити свої вкладки. Буде звіт урядників за 6 місяців і контр. комісії. І. Кудиль, предс.; І. Кудиль, кас.; І. Кудиль, секр.

МОНЕССЕН, ПА. — Бр. св. ап. Петра і Павла, відділ 338, повідомляє, що піврічні збори відбулися в п'ятницю, 11. липня, о год. 1:30 полон. в укр. залі 11:30, зарп. по С. В. Бокі. Будуть важні справи до полати. Присутність всіх членів прийняти і вирішити свої вкладки. Буде звіт урядників за 6 місяців і контр. комісії. І. Кудиль, предс.; І. Кудиль, кас.; І. Кудиль, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Бр. св. ап. Петра і Павла, відділ 384, повідомляє, що піврічні збори відбулися в п'ятницю, 11. липня, о год. 1:30 полон. в залі У. Н. Дому. 2235 W. 14th St. Присутність всіх членів прийняти і вирішити свої вкладки. Буде звіт урядників за 6 місяців і контр. комісії. І. Кудиль, предс.; І. Кудиль, кас.; І. Кудиль, секр.

МОНЕССЕН, ПА. — Бр. св. ап. Петра і Павла, відділ 338, повідомляє, що піврічні збори відбулися в п'ятницю, 11. липня, о год. 1:30 полон. в укр. залі 11:30, зарп. по С. В. Бокі. Будуть важні справи до полати. Присутність всіх членів прийняти і вирішити свої вкладки. Буде звіт урядників за 6 місяців і контр. комісії. І. Кудиль, предс.; І. Кудиль, кас.; І. Кудиль, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Бр. св. ап. Петра і Павла, відділ 384, повідомляє, що піврічні збори відбулися в п'ятницю, 11. липня, о год. 1:30 полон. в залі У. Н. Дому. 2235 W. 14th St. Присутність всіх членів прийняти і вирішити свої вкладки. Буде звіт урядників за 6 місяців і контр. комісії. І. Кудиль, предс.; І. Кудиль, кас.; І. Кудиль, секр.

МОНЕССЕН, ПА. — Бр. св. ап. Петра і Павла, відділ 338, повідомляє, що піврічні збори відбулися в п'ятницю, 11. липня, о год. 1:30 полон. в укр. залі 11:30, зарп. по С. В. Бокі. Будуть важні справи до полати. Присутність всіх членів прийняти і вирішити свої вкладки. Буде звіт урядників за 6 місяців і контр. комісії. І. Кудиль, предс.; І. Кудиль, кас.; І. Кудиль, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Бр. св. ап. Петра і Павла, відділ 384, повідомляє, що піврічні збори відбулися в п'ятницю, 11. липня, о год. 1:30 полон. в залі У. Н. Дому. 2235 W. 14th St. Присутність всіх членів прийняти і вирішити свої вкладки. Буде звіт урядників за 6 місяців і контр. комісії. І. Кудиль, предс.; І. Кудиль, кас.; І. Кудиль, секр.

МОНЕССЕН, ПА. — Бр. св. ап. Петра і Павла, відділ 338, повідомляє, що піврічні збори відбулися в п'ятницю, 11. липня, о год. 1:30 полон. в укр. залі 11:30, зарп. по С. В. Бокі. Будуть важні справи до полати. Присутність всіх членів прийняти і вирішити свої вкладки. Буде звіт урядників за 6 місяців і контр. комісії. І. Кудиль, предс.; І. Кудиль, кас.; І. Кудиль, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Бр. св. ап. Петра і Павла, відділ 384, повідомляє, що піврічні збори відбулися в п'ятницю, 11. липня, о год. 1:30 полон. в залі У. Н. Дому. 2235 W. 14th St. Присутність всіх членів прийняти і вирішити свої вкладки. Буде звіт урядників за 6 місяців і контр. комісії. І. Кудиль, предс.; І. Кудиль, кас.; І. Кудиль, секр.

МОНЕССЕН, ПА. — Бр. св. ап. Петра і Павла, відділ 338, повідомляє, що піврічні збори відбулися в п'ятницю, 11. липня, о год. 1:30 полон. в укр. залі 11:30, зарп. по С. В. Бокі. Будуть важні справи до полати. Присутність всіх членів прийняти і вирішити свої вкладки. Буде звіт урядників за 6 місяців і контр. комісії. І. Кудиль, предс.; І. Кудиль, кас.; І. Кудиль, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Бр. св. ап. Петра і Павла, відділ 384, повідомляє, що піврічні збори відбулися в п'ятницю, 11. липня, о год. 1:30 полон. в залі У. Н. Дому. 2235 W. 14th St. Присутність всіх членів прийняти і вирішити свої вкладки. Буде звіт урядників за 6 місяців і контр. комісії. І. Кудиль, предс.; І. Кудиль, кас.; І. Кудиль, секр.

МОНЕССЕН, ПА. — Бр. св. ап. Петра і Павла, відділ 338, повідомляє, що піврічні збори відбулися в п'ятницю, 11. липня, о год. 1:30 полон. в укр. залі 11:30, зарп. по С. В. Бокі. Будуть важні справи до полати. Присутність всіх членів прийняти і вирішити свої вкладки. Буде звіт урядників за 6 місяців і контр. комісії. І. Кудиль, предс.; І. Кудиль, кас.; І. Кудиль, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Бр. св. ап. Петра і Павла, відділ 384, повідомляє, що піврічні збори відбулися в п'ятницю, 11. липня, о год. 1:30 полон. в залі У. Н. Дому. 2235 W. 14th St. Присутність всіх членів прийняти і вирішити свої вкладки. Буде звіт урядників за 6 місяців і контр. комісії. І. Кудиль, предс.; І. Кудиль, кас.; І. Кудиль, секр.

МОНЕССЕН, ПА. — Бр. св. ап. Петра і Павла, відділ 338, повідомляє, що піврічні збори відбулися в п'ятницю, 11. липня, о год. 1:30 полон. в укр. залі 11:30, зарп. по С. В. Бокі. Будуть важні справи до полати. Присутність всіх членів прийняти і вирішити свої вкладки. Буде звіт урядників за 6 місяців і контр. комісії. І. Кудиль, предс.; І. Кудиль, кас.; І. Кудиль, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Бр. св. ап. Петра і Павла, відділ 384, повідомляє, що піврічні збори відбулися в п'ятницю, 11. липня, о год. 1:30 полон. в залі У. Н. Дому. 2235 W